

Špeciálna základná škola, Zápotockého 127, 98101 Hnúšť'a

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

ISCED 1- primárne vzdelávanie
pre žiakov s ľahkou mentálnou retardáciou

Motto:

**"Milovať to, čo je krásne, nie je ťažko,
ale priznať sa k jedincom,
ktorým osud vtisol znak menejcennosti,
si vyžaduje ľudí celých, obetavých,
ľudí vysokej kultúry srdca."**

Viliam Gaňo

Špeciálna základná škola, Zápotockého 127, 981 01 Hnúšťa

Názov ŠkVP: Vzdelávací program pre žiakov s ľahkou mentálnou retardáciou

Stupeň vzdelania: ISCED 1- primárne vzdelávanie

Dĺžka štúdia: Variant A – deväť rokov, pri absolvovaní prípravného ročníka desať rokov

Forma štúdia: denná

Vyučovací jazyk: slovenský

Druh školy: štátna

Názov školy: Špeciálna základná škola

Adresa: Zápotockého 127, 981 01 Hnúšťa

IČO: 35985275

Riaditeľ školy: Mgr. Janka Krištofová

Zástupca riaditeľa: Mgr. Eva Migaľová

Kontakty: 047 542 2540,

jkristofova@gmail.com , speciálnazs@szshnusta.edu.sk

www.szshnusta.edu.sk

Zriaďovateľ: Krajský školský úrad

Adresa: ČSA 26 , 974 01 Banská Bystrica

Dátum schválenia PR : 25.08.2009

Dátum prerokovania v RŠ : 24.09.2009

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu

Platnosť ŠkVP Revidovanie ŠkVP Dátum	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.....
Platnosť ŠkVP 1. a 5. roč., prípravný roč.	Od 01.09.2009	Doplnenie učebných plánov
Platnosť ŠkVP 2. a 6. roč.,	Od 01.09.2010	Doplnenie učebných plánov
Platnosť ŠkVP 3. a 7. roč.,	Od 01.09.2011	Doplnenie učebných plánov
Platnosť ŠkVP 4. a 8. roč.,	Od 01.09.2012	Doplnenie učebných plánov
Platnosť ŠkVP 9. roč.,	Od 01.09.2013	Doplnenie učebných plánov
	Od 01.01.2013	Zmena zriaďovateľa školy-na Obvodný úrad Banská Bystrica, nám Ľ. Štúra 1

Všeobecná charakteristika školy

Veľkosť školy

Špeciálna základná škola na ulici Zápotockého 127 v Hnúšti bola založená v roku 1985, vtedy ešte ako Osobitná škola pre žiakov s mentálnym postihnutím. Počas svojej existencie škola prešla mnohými kvalitatívnymi i kvantitatívnymi zmenami. Niekoľkokrát sa sťahovala. V súčasnosti sa nachádza v dvoch prenajatých budovách, ktoré sú vo vlastníctve mesta.

Budovy školy sú situované mimo centra mesta v príjemnom tichom prostredí s bohatou zeleňou a ovocným sedom, ktoré neustále zveľaďujeme v rámci hodín pracovného vyučovania a krúžku enviromentálnej výchovy. V rámci ENVIROPROJEKTU škola vypracovala niekoľko projektov zameraných práve na ďalšie skrášľovanie prostredia / výsadba stromov, ošetrovanie ovocných stromov, zakladanie kvetinových záhonov,...

Napriek tomu, že škola je umiestnená mimo centra mesta, v blízkosti je autobusová zastávka, čo zabezpečuje bezpečnú dochádzku žiakov z blízkych obcí, či mestských častí – Hačava, Mútnik, Polom, Ratkovská Zdychava, Ratkovské Bystré, Rimavské Brezovo.

Špeciálna základná škola je plnoorganizovaná s ročníkmi 1.- 9. a prípravným ročníkom. Kapacita školy je 140 žiakov. Počet tried sa pohybuje v posledných školských rokoch v rozmedzí 13 – 16 tried podľa veku a stupňa postihnutia. Vyučovanie zabezpečujeme aj v dvoch alokovaných triedach pre žiakov s ťažkým a viacnásobným postihnutím umiestnených v dennom detskom stacionári v meste.

Okrem tried druhého stupňa sa v prvej budove nachádza počítačová učebňa, riaditeľňa, zborovňa, kancelária ekonómky, pracovňa psychológa ČŠPP a zariadenie školského stravovania. V druhej budove je okrem tried telocvičňa, školská dielňa, Školský klub detí, pracovňa psychopéda ČŠPP a miestnosť určená na arteterapiu.

V blízkej budúcnosti v prípade úspešnosti ďalších podaných projektov plánujeme zriadenie bezpodnetovej a relaxačnej miestnosti a s cieľom zvyšovania počítačovej gramotnosti našich žiakov rozšírenie počtu tried vybavených počítačovou a ostatnou modernou technikou.

Charakteristika žiakov

Špeciálna základná škola poskytuje výchovu a primárne vzdelávanie žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami spôsobom primeraným ich postihnutiu. Obsah vzdelávania je prispôbený stupňu postihnutia žiakov a na základe týchto stupňov je naša špeciálna základná škola vnútorne diferencovaná a to nasledovne:

Triedy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia.

Triedy pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia.

Triedy pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.

Vysoké percento žiakov školy pochádza zo sociálne znevýhodneného prostredia, čo nás vedie k snahe zlepšovaniu vzdelávania týchto detí prostredníctvom vypracovávania primeraných a vhodných diagnostických nástrojov, ktoré umožnia odkryť skutočný potenciál a spôsobilosť týchto detí.

Charakteristika pedagogického zboru

Škola má dostatok odborne spôsobilých pedagógov. Z celkového počtu pedagogických pracovníkov je 90% pracovníkov s úplnou kvalifikáciou, ktorí sú zárukou kvalitného výchovno-vzdelávacieho procesu.

Po ukončení rozširujúceho štúdia špeciálnej pedagogiky jednej učiteľky bude mať škola stopercentnú kvalifikovanosť učiteľov, vrátane špeciálnej pedagogiky. Dve asistentky učiteľa získavajú vzdelanie pre výkon pracovného zaradenia asistent učiteľa.

Prínosom pre školu je i Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, kde – psychologička a psychopédka, s úplnou kvalifikáciou vykonávajú samostatnú odbornú činnosť zahŕňajúcu liečebno – výchovnú, psychoterapeutickú individuálne orientovanú starostlivosť o deti a mládež s narušeným psychosociálnym vývinom alebo s inými špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami, spojenú so špeciálno-pedagogickou diagnostikou a s výchovným poradenstvom v nadväznosti na výchovno – vzdelávací proces.

Aktívnou súčasťou sociálno – psychologickej prevencie a korekcie výchovných problémov a významnou integrujúcou a koordinujúcou pákou na škole je výchovný poradca. Výchovný poradca funguje v troch základných polohách:

1. ako ochranca a poradca žiakov, ich tútor – „tretí rodič“
2. ako metodik a koordinátor výchovy v škole a ako poradca rodičov
3. je spolutvorcom sociálneho prostredia školy, pozná, ovplyvňuje, mení a optimalizuje sociálne a psychologické vzťahy

Keďže účinným prostriedkom na to je rozvoj sebapoznávania a poznávania iných, rozvoj emocionálnej inteligencie, komunikačných zručností a tvorivosti v budúcnosti sa bude naďalej vzdelávať v tejto oblasti.

V rámci zabezpečovania aktívnej ochrany detí pred sociálno – patologickými javmi je na škole koordinátor prevencie drogových závislostí a iných sociálno – patologických javov. Vypracováva preventívne programy na škole v ktorých sa zameriava na problematiku všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie, elimináciu problémov segregácie rómskych detí a žiakov, intoleranciu, xenofóbiu, prejavy rasizmu,.. Realizuje aktivity zamerané na multikultúrnu výchovu a výchovu proti predsudkom.

Utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami je predmetom práce koordinátora výchovy k manželstvu a rodičovstvu. Jeho práca smeruje k hlbšiemu poznaniu a porozumeniu jednotlivým oblastiam sexuality, partnerským vzťahom a ich dôsledkom na život človeka a pre žiakov je aj návodom na zdravší a plnohodnotnejší intímny, partnerský a sexuálny život.

Úlohou koordinátora enviromentálnej výchovy je formovanie a rozvíjanie osobnostných kvalít na základe ktorých budú žiaci schopní chrániť a zlepšovať životné prostredie. Rozvíjať osvetovú, vzdelávaciu a výchovnú činnosť detí a žiakov, s dôrazom na enviromentálnu výchovu a vzdelávanie k trvale udržateľnému rozvoju osobnosti, zameranú hlavne na zdravé potraviny, trvale udržateľnú energiu, čistú vodu, bezpečnú dopravu, zvýšenie povedomia v oblasti separácie odpadkov, ich následnej recyklácie a zhodnocovania.

Postavenie a poslanie metodických orgánov školy

Metodickým orgánom rozumieme skupinu pedagogických zamestnancov školy, školského zariadenia (rôzneho stupňa, druhu), ktorá vzniká na základe legislatívnych noriem schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky, má presne vymedzené svoje postavenie, poslanie a ciele činnosti.

Na škole pracujú:

a/ metodické združenie pre učiteľov a vychovávateľov 1. stupňa

b/ predmetová komisia pre učiteľov 2. stupňa

Predmetová komisia a metodické združenie boli na škole zriadené ako poradné orgány vedenia školy. Keďže vyhláška ani iný legislatívny predpis MŠ SR, neupravuje spôsob ustanovovania vedúcich predmetových komisií ani ďalšie podrobnosti o ich činnosti, v praxi sa nám najviac osvedčil systém MZ pre I.stupeň a predmetová komisia pre II. stupeň, keďže väčšina učiteľov vyučuje viac predmetov.

Poslanie metodických orgánov na škole vyplýva zo špecifických výchovno - vzdelávacích cieľov školy. Pomáha riaditeľovi pri pedagogickom riadení, kontrole výchovno - vzdelávacieho procesu školy. Metodické orgány sú aj iniciatívnym orgánom riaditeľa školy, zaoberajú sa pedagogickými a výchovno - vzdelávacími problémami, koordinujú ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov, a tým sa spolupodieľajú na zvyšovaní úrovne výchovno - vzdelávacieho procesu na škole.

Metodické orgány na našej škole majú na základe svojho postavenia na škole jasne a jednoznačne vymedzené kompetencie, ktoré upravujú ich postavenie, poslanie, funkcie, obsah, metódy ich činnosti, práva a povinnosti ich členov. Význam metodických orgánov a ich postavenie na škole je priamo úmerné tomu, aký majú skutočný prínos pre skvalitnenie výchovno - vzdelávacieho procesu a profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov.

Cieľom činnosti MO je realizácia konkrétnej účasti pedagogických zamestnancov na upevňovaní demokratického štýlu riadenia, ovplyvňovaní profesijného rastu učiteľov a zvyšovaní úrovne výchovno - vzdelávacieho procesu školy.

Princípy činnosti metodických orgánov na našej škole vyplývajú z ich postavenia a poslania:

- realizácia úloh stratégie a koncepcie škôl
- realizácia profesijného a osobnostného rastu pedagogických zamestnancov a tým aj skvalitňovanie výchovno - vzdelávacieho procesu školy
- názorová pluralita pri riešení odborných pedagogických problémov
- vedeckosť a odbornosť
- permanentná inovácia obsahu, metód a foriem činnosti
- systémovosť, komplexnosť a spätná väzba

- individuálny rozvoj pedagogických zamestnancov podľa profesijných a osobnostných predpokladov

Ciele činnosti, funkcie, obsah, prostriedky, metódy i formy činnosti metodických orgánov vyplývajú z aktuálnych a perspektívnych potrieb školy, učiteľov a zámerov štátneho vzdelávacieho a následne školského vzdelávacieho programu .

Zaradenie pedagogických zamestnancov do metodických orgánov školy sa koná vždy na začiatku školského roka po stanovení úväzkov pedagogických zamestnancov. Zasadnutia sa uskutočňujú najmenej štyrikrát ročne podľa plánu. V prípade potreby riešenia naliehavých resp. aktuálnych úloh i častejšie.

Metodický orgán je skupina pedagogických pracovníkov školy, ktorá vzniká na základe rozhodnutia riaditeľa školy s cieľom plniť vecné úlohy a realizovať výchovno -vzdelávacie ciele. Tu majú učitelia väčšiu príležitosť vyjadrovať sa a ovplyvňovať život školy.

Na našej škole venujeme značnú pozornosť metodickým orgánom, pretože ich prednosti a činnosť posudzujeme z niekoľkých hľadísk:

- predstavujú základnú bázu sebavzdelávania a ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov
- svojou činnosťou nenarúšajú vyučovací proces
- nimi organizované vzdelávanie je nenáročné na čas, prostriedky školy a ani pedagogického zamestnanca
- členovia metodických orgánov sú takmer každodenne v bezprostrednom kontakte a môžu tak komunikovať o najaktuálnejších výchovných a vyučovacích problémoch
- predstavujú najľahšie dostupný a najlacnejší zdroj kvalifikovaných informácií najrýchlejšiu odbornú - metodickú pomoc a priestor na výmenu pedagogických skúseností, tvorivosti pedagogických zamestnancov a tímové riešenia pedagogických problémov
- sú jedným zo systémových článkov riadiacej štruktúry školy, aktívna činnosť učiteľov v nich predstavuje významný podiel na pedagogickom riadení školy

Pedagogickí pracovníci sa ďalej vzdelávajú v rôznych oblastiach v rámci MC, AAK a nadobudnuté skúsenosti, vedomosti a zručnosti uplatňujú v práci so žiakmi.

V rámci Národného projektu, **Modernizácia vzdelávacieho procesu na základných školách** ,, sa dve učiteľky budú vzdelávať v oblasti modernizácie výučby využívaním moderných technológií vo vyučovacom procese.

Po schválení návrhu zákona o pedagogických a ostatných zamestnancoch škôl a zákona o odbornom vzdelávaní v súlade so Školským vzdelávacím programom bude vypracovaný podrobný školský plán ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov školy.

Organizácia prijímacieho konania

Vychádzajúc z § 5, ods. 3 zákona NR SR č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v znení neskorších zmien a doplnkov a v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní / správny poriadok / v znení neskorších zmien a predpisov, riaditeľ školského zariadenia vykonáva štátnu správu v prvom stupni a rozhoduje o prijatí žiaka do školy.

V súlade so zákonom 245/2008 Z.z. a Vyhlášky MŠ SR č. 322 o špeciálnych školách rozhoduje riaditeľ o prijatí dieťaťa so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami na základe písomnej žiadosti zákonných zástupcov a písomného vyjadrenia Centra špeciálno - pedagogického poradenstva, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa.

Riaditeľ školy pred prijatím dieťaťa so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami poučí zákonného zástupcu o všetkých možnostiach vzdelávania jeho dieťaťa.

Dieťa sa prijíma na základe jeho zdravotného znevýhodnenia zdokumentovaného vo vyplnenom a potvrdenom tlačive „Návrh na prijatie žiaka so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami.“

Dlhodobé projekty

Infovek - škola je už niekoľko rokov zapojená do projektu v rámci, ktorého je v škole zriadená počítačová učebňa, ktorá umožňuje skvalitňovať nie však v dostatočnej miere / nedostatočný počet počítačov na žiakov školy/ výchovno-vyučovací proces.

Optimalizácia edukačného procesu detí s viacnásobným postihnutím“- v rámci operačného programu Vzdelávanie je vypracovaný projekt, cieľom ktorého je modernizovať vzdelávanie detí, ako aj inovovať obsah a metódy, skvalitniť výstupy vzdelávania pre potreby trhu práce a vedomostnej spoločnosti.

Trinásta komnata“- s cieľom zriadiť v škole interaktívnu učebňu a tým modernizovať vyučovanie čítania a súvisiacich aktivít v edukácii žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia a žiakov so zdravotným postihnutím sme vypracovali tento projekt.

„Pre pokoj detskej duše““- v rámci rozvojového projektu Zdravie v školách je spracovaný ďalší projekt, cieľom ktorého je optimalizácia psychosociálnej klímy na škole vytvorením relaxačnej miestnosti.

Projekt **“ Krásy Slovenka”** v rámci programu Enviroprojekt 2009 je zameraný na zážitkové vyučovanie environmentálnej výchovy prostredníctvom návštev náučných chodníkov, jaskýň a chránených oblastí.

Ihrisko snov“- projekt bol vypracovaný za účelom zvyšovania telesnej zdatnosti, harmonického rozvoja a zdravia žiakov, detí a širokej verejnosti v rámci grantového programu Miestnej akčnej skupiny Malohont 2009.

„Počítače pre dobrú vec „“- nadácia Pontis- za účelom zvyšovania počítačovej gramotnosti žiakov hlavne v čase mimo vyučovania.

„Modernizácia vzdelávacieho procesu na základných školách“- národný projekt je zameraný na prípravu učiteľov a na aktívnu realizáciu školskej reformy modernizáciou vyučovacieho procesu s využívaním informačno – komunikačných technológií na vyučovaní.

Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Pri škole pracuje 11- členná Rada školy v zložení: 4 zástupcovia KŠÚ, 4 rodičia, 2 pedagogickí pracovníci a 1 zástupkyňa prevádzkových zamestnancov. Zasadnutia sa konajú podľa plánu zasadnutí, kde sú prizývaní vedúci zamestnanci jednotlivých úsekov podľa prerokovávanej témy. Zohráva významnú úlohu pri tvorbe a uplatňovaní koncepcie výchovy a vzdelávania školy, v otázkach rozvoja a formulovania strategických cieľov školy a je účinnou spätnou väzbou o efektívnosti pedagogického riadenia a výchovno - vzdelávacieho pôsobenia školy.

Spolupráca s rodičmi na našej škole, podobne ako i na väčšine školách nášho typu je veľmi problematická. Rodičia, ktorí prejavujú záujem o svoje deti sa pravidelne zúčastňujú zasadnutí RZ, individuálnych konzultácií i akcií organizovaných školou.

V radoch rodičov sú však i takí, ktorí počas celého školského roka neprejavia záujem o výchovno – vyučovacie výsledky svojich detí a nereagujú ani na písomné pozvania. Jedná sa väčšinou o problémových žiakov a v týchto prípadoch riešime situáciu návštevami v rodinách.

Najproblematickejšia spolupráca s rodičmi je v oblasti ďalšieho vzdelávania končiacich žiakov. Rodičia nepodporujú svoje deti v snahe pokračovať v ďalšom štúdiu na odborných učilištiach, čím im berú i posledné šance uplatniť sa na trhu práce a začleniť sa do spoločnosti.

Našu školu navštevujú i žiaci, ktorí sú umiestnení v Detskom domove Škovránok v Hnúšti a preto je spolupráca s vedením DD a vychovávateľkami, ako i sociálnou pracovníčkou nevyhnutná. Triedni učitelia si denne vymieňajú informácie týkajúce sa prospechu a správania, či iných úspechov a neúspechov detí.

Veľmi dobrá spolupráca je s pracovníkmi detského denného stacionára v meste Hnúšť'a, kde máme alokované triedy. Keďže sa jedná o deti s viacnásobným postihnutím, úzko spolupracujeme s fyzioterapeutom a zdravotným personálom zariadenia a odborní zamestnanci – psychológ a psychopéd pravidelne navštevujú toto zariadenie. Okrem toho, že sa venujú deťom, poskytujú konzultačno – poradenské služby zamestnancom a rodičom detí.

Ako veľmi dobrú môžeme hodnotiť spoluprácu s ostatnými špeciálnymi školami v našom regióne. Po vzájomnej dohode už dlhé roky organizujeme spoločné súťaže – športové, kultúrno – spoločenské, výtvarné,...V posledných rokoch sa prehĺbila spolupráca i so školami v okrese Revúca a Lučenec.

V procese prebiehajúcej integrácie zintenzívnila sa spolupráca so základnými školami hlavne v severnej časti okresu Rimavská Sobota hlavne vďaka ČŠPP, ktoré je súčasťou našej školy. Spolupracujeme aj so strednými školami v meste. Žiačky Spojenej strednej školy v Hnúšti vykonávajú na našej škole povinnú prax a naši žiaci sa zapájajú do akcií organizovaných touto školou.

Veľmi dobrá spolupráca sa začala rozvíjať medzi našou školou a Gymnázium Mateja Hrebendu v Hnúšti. Žiaci našej školy sa zapojili do projektu výstupom ktorého bolo divadelné predstavenie na multikultúrnu tému. Finálnym produktom projektu bude príručka multikultúrnej výchovy, ktorá bude s umeleckými výstupmi a dokumentárnymi filmami na DVD distribuovaná na stredné školy po celom Slovensku . Zámerom projektu je pomoc

učiteľom stredných škôl pri zavádzaní multikultúrnej výchovy ako prierezovej témy vo vyučovaní.

Škola, no najmä Centrum špeciálne – pedagogického poradenstva pri škole veľmi úzko spolupracuje s Centrom pedagogicko – psychologického centra v Rimavskej Sobote v rámci výmeny skúseností medzi jednotlivými pracovníkmi.

Kladne hodnotíme spoluprácu s pediatriami a odbornými lekármi / pedopsychiater/ hlavne pri diagnostikovaní a určovaní prognóz zdravotného stavu detí s viacnásobným postihnutím, pri prijímaní nových žiakov do škôl, ako i pri posudzovaní zdravotnej spôsobilosti pri príprave na budúce povolanie.

Mimomoškolská činnosť žiakov našej školy je pestrá a medzi obľúbené aktivity patrí i účasť žiakov na kultúrnych podujatiach rôzneho zamerania. K tomuto veľkou mierou prispieva i dobrá spolupráca školy s Mestským kultúrnym strediskom v Hnúšti, ako i knižnicou v Hnúšti.

Ako veľmi dobrú môžeme hodnotiť aj spoluprácu s Mestským úradom a komunitným centrom OZ – KRASR v Hnúšti.

Pri riešení záškoláctva a väčších priestupkov voči školskému poriadku úspešne spolupracujeme s Mestskou políciou. Pracovníci polície pravidelne kontrolujú dochádzku žiakov do školy, ich správanie v škole i mimo nej. Pravidelne - štvrťročne organizujú na škole besedy zamerané hlavne na prevenciu priestupkov a trestných činov.

V poslednom čase zlyháva spolupráca s Úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny. Od kurátorov by sme očakávali väčšiu ústretovosť, flexibilitu a spoluprácu hlavne u žiakov s nepravidelnou školskou dochádzkou a u žiakov, ktorí páchajú trestnú činnosť.

Priestorové a materiálno – technické podmienky školy

Tak ako po minulé roky škola i naďalej zápasí s nepostačujúcou priestorovou kapacitou. Z roka na rok sa zvyšuje počet žiakov, čo by si vyžadovalo rozšírenie priestorov, avšak keďže je škola umiestnená v prenajatých priestoroch, ktoré kapacitne nevyhovujú, nie je v súčasnosti možné tento stav zmeniť.

Vonkajšie fasády sú vo veľmi zlom stave, no keďže budovy sú majetkom mesta, nemôžeme použiť na ich opravu finančné prostriedky z rozpočtu školy. Tak sa aspoň snažíme v rámci finančných možností postupne rekonštruovať a opravovať vnútorné priestory.

V minulom školskom roku sa nám podarilo zakúpiť školský nábytok a tak kompletne zariadiť novým školským nábytkom ďalšie triedy v hlavnej budove.

Z mimorozpočtových zdrojov / sponzorstvo / sa nám podarilo vymeniť opotrebovaný nábytok v riaditeľni a kancelárii ekonómky školy.

Svojpomocne sme vymaľovali všetky priestory / triedy, kancelárie, kuchyňu, jedáleň, chodby a ostatné priestory v hlavnej budove /.

Do školskej kuchyne sme zakúpili a nainštalovali odsávač pár a tukov a ventilátor. Vymenili sme podlahy z PVC za dlažbu. Zakúpili sme antikorové dresy a kuchynský riad.

Všetky podlahy na chodbách v hlavne budove sme vydláždili, vymenili nefunkčné vchodové dvere, previedli sme výmenu WC mís a vodovodných batérií a všetky vodovodné rozvody.

Nad všetkými vchodmi do budov sme vybudovali striešky a vymenili nefunkčné a doplnili chýbajúce odkvapové rúry.

Zakúpili sme dva nové počítače do riaditeľne a vďaka sponzorským darom sme získali ďalší počítač .

Pre skvalitnenie práce v poradni a aj v škole sme zakúpili didaktické, rehabilitačné ako aj cvičebné pomôcky. V spolupráci s mestom sme na budovách v namontovali bleskozvody.

Hoci sa snažíme odkúpiť budovy do nášho vlastníctva, a tak v prípade ďalších výziev zapojiť sa do projektov, naše snahy sú neúspešné z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov.

V blízkej budúcnosti bude nevyhnutná: - výmena rozvodov ústredného vykurovania
- oprava strechy
- výmena okien

Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, kladieme dôraz na:

- upravené a estetické prostredie tried, školského dvora, chodieb. Vhodná a vkusná výzdoba je motivujúca a prináša nové podnety v aktivácii vyučovacieho procesu.
- aktuálne informácie o aktivitách školy na informačných tabuliach a nástenkách
- na internetovej stránke školy **www.szshnusta.edu.sk**
- vydávaním školského časopisu , v ktorom dostávajú priestor žiaci školy na vyjadrenie svojich názorov, na prejavenie svojich schopností,...
- schránka dôvery- v ktorej žiaci majú možnosť svoje pocity, myšlienky, názory,...
- prispievaním do obecných novín Hnúšťaňský hlas
- zviditeľňujeme našu činnosť aj prípravou kultúrnych programov pri rôznych príležitostiach
- snažíme sa o budovanie priateľskej atmosféry medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pedagógmi
- presadzujeme také hodnoty ako dôvera, vzájomná pomoc a podpora
- chceme dosiahnuť, aby otvorenosť, v našej škole nebola chápaná, len vo vzťahu k priestorom školy, pre využitie širokej verejnosti, ale hlavne v možnosti prejavovania svojich názorov, bez toho, aby sa niekto cítil ohrozený. Žiaci , rodičia a aj učitelia budú mať priestor vyjadriť svoj názor, pracovať s chybou a omylom, bez možných následkov
- keďže naším poslaním je hravo, aktívne a tvorivo získavať vedomosti, vo vyučovaní bude potrebné rozvíjať tvorivo – sociálne spôsobilosti, čo sa dá zabezpečiť len pri pozitívnej optimálnej klíme v triede, v škole
- žiaci musia cítiť zodpovednosť každý sám za seba, za výsledok svojej práce
- musia sa tiež naučiť pracovať v tíme, dohodnúť sa na spoločných postupoch a riešeniach
- žiaci sa musia naučiť byť k sebe tolerantní, vzájomne si pomáhať a spolupracovať
- ďalšími hodnotami, ktoré budeme presadzovať nielen v práci s deťmi, ale i s pedagogickými a ostatnými pracovníkmi školy budú tolerantnosť a spolupráca. V našej škole je a musí zostať učiteľ humánnym a pri skupinovom učení a jeho hodnotení mu musia byť vlastné hodnoty spravodlivosť a rovnosť. Žiaden z našich

žiakov nesmie mať pocit, že učiteľ sa nad ním vyvyšuje, alebo, že vyzdvihuje niektorého žiaka viac nad ostatných.

- musí dôjsť k zlepšeniu spätnej väzby od žiaka a prístup k žiakom musí byť diferencovaný. Výkony žiakov musia byť posudzované z hľadiska ich osobnostného posunu

Vytvárame miesto, kde:

- sa učí, ale aj žije s kultúrnym a hygienickým prostredím
- sú pozitívne školské tradície a zvyky
- je poradenstvo a pomoc pri výchove a vzdelávaní
- je spolupráca všetkých zložiek
- je škola ako rodina

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Neoddeliteľnou súčasťou vzdelávania je zabezpečenie ochrany zdravia žiakov a zamestnancov školy. Na splnenie tejto úlohy je potrebné neustále a pri všetkých činnostiach dodržiavať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Zamestnanci školy sú oboznámení a preškolení pri nástupe do práce a potom absolvujú každoročne periodické preškolenie BOZP a PO.

Žiaci sú poučení pravidelne na všetkých predmetoch na začiatku školského roka. Poučenie je zaznamenané v triednej dokumentácii. Takisto sa robí poučenie žiakov na začiatku každej špecifickej činnosti. Bezpečnosť a ochrana žiakov je zahrnutá aj vo vnútornom poriadku školy.

Pravidelne sa prevádzajú kontroly BOZP, PO, revízie elektrického a plynového zariadenia, bleskozvodov a telocvičného náradia, prenosných elektrických zariadení,...

Každoročne sú vykonávané pravidelné prehliadky vo všetkých školských priestoroch komisiou, ktorá pozostáva z pracovníkov jednotlivých úsekov. Opatrenia, ktoré vyplývajú z tejto prehliadky sú odstránené, a za ich odstránenie sú zodpovedné konkrétne osoby.

Škola spolupracuje s certifikovaným pracovníkom v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorý pracuje na základe dohody o vykonaní práce. Zodpovedá za pravidelnú aktualizáciu dokumentácie BOZP a PO, má povinnosť prevádzať školenia, sledovať revízie jednotlivých zariadení, ...

Škola má na základe zákona uzatvorenú zmluvu s organizáciou zabezpečujúcou všetky úkony súvisiace s pracovnou zdravotnou službou.

Škola zabezpečuje bezpečné a zdravie vyhovujúce podmienky vo všetkých priestoroch, pre všetkých žiakov a zamestnancov školy.

Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Pedagogický princíp školy / vlastné ciele výchovy a vzdelávania /

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kompetencie ako kombinácia vedomostí, skúseností a postojov žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná.

Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

1. Skvalitňovať výchovno-vyučovací proces a rozvíjať ho na báze ďalšieho skvalitňovania vzťahov medzi učiteľom a žiakom v súlade s humanizáciou.

V tomto duchu sa budeme vo výchove a vyučovaní snažiť:

- nasmerovať ich tak, aby sa rovnomerne rozvíjali všetky psychické funkcie a vlastnosti dieťaťa – poznávanie, pamäť, myslenie, motivácia, city, vôľa, socializácia, sebaregulácia
- v rámci výchovy a vzdelávania žiakov sa budeme riadiť zásadami humanizmu, efektívnosti, samostatnosti, otvorenosti, diferencovanosťou v prístupe k osobnosti žiaka, formovať postoje a city, zameriavať sa na sebvýchovu, hodnotovú orientáciu a sebahodnotenie, sociálno-komunikatívne zručnosti

2. Naďalej je potrebné, aby výchovno-vzdelávacie proces plnil okrem výchovnej a vzdelávacej úlohy najmä socializačnú úlohu:

- budeme učiť žiakov komunikovať, počúvať jeden druhého, vstupovať do vzájomných polemík, a rešpektovať názor iného

3. Zdokonaľiť a do praxe aplikovať prvky a znaky tvorivo- humanistickej výchovy. Premeniť tradičné vyučovacie prostredie na tvorivo-humánne, hodnotové a zážitkové.

Otázky humanizácie, či ľudskosti školy a výchovno-vzdelávacieho procesu sú dnes mimoriadne aktuálne. Aj napriek tomu, že sú pomerne často popisované na stránkach odbornej pedagogickej tlače, v praxi sa javia isté nedostatky. Súvisí to s doterajšou praxou čo potvrdzuje skutočnosť, že učitelia aj napriek tomu, že sú si vedomí potreby nových prístupov, nevedia sa zbaviť zaužívaného klasického vyučovania. V čom teda spočíva premena školy, čo treba urobiť, aby bola skutočnou dielňou ľudskosti? Budeme sa teda snažiť:

- postupne sa približovať k stavu, kedy sa mení postavenie učiteľa - učiteľ sa mení, stavia sa do role pomocníka, partnera, ktorý má žiakov podporovať vo vlastnom učení, v sebvzdelávaní
- sústredení sa na zlepšenie komunikácie so žiakom sa zameriame nielen na obsah učenia, ale aj na to, čo sa v triede deje, čo žiak prežíva, čo ho trápi

- zameriame sa na to, aby sme dosiahli stav, kedy má dieťa pocit objavovania, tvorivej práce, ktorá vychádza z medzí jeho záujmov a potrieb
- rešpektovať jedinečnosť žiakov ako neopakovateľnosť individualít so svojimi špecifickými potrebami a záujmami
- modifikovať sociálne pozície žiaka v triede
- zabezpečovať priaznivú socioemočnú klímu v triede aj v škole
- vytvárať podmienky pre navodenie úspechu u každého žiaka
- vytvárať priestor na hodnotenie a sebahodnotenie žiakov
- pri výchove sústrediť pozornosť na hodnotovú orientáciu a vychovávať ich v duchu humanizmu, tolerancie, demokracie, znášanlivosti, porozumeniu, akceptovaniu
- iných ľudí i duchovno – kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami
- rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom a k svojmu kultúrnemu a prírodnému okoliu
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie

Zameranie školy a stupeň vzdelania

Naším snažením v škole je harmonický vývin mentálne postihnutých detí a detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, primeraná náročnosť na medziludské vzťahy.

Mentálne postihnutého jednotlivca je potrebné chápať ako bytosť s komplexom biologických, psychických a sociálnych daností, znakov, prejavov a dôsledkov, ktoré sa menia a môžu sa ovplyvňovať.

Pri vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami musíme počítať s tým, že sa stretávame i budeme stretávať so širokou škálou najrôznejších osobnostných zvláštností a problémov, k riešeniu ktorých potrebujeme stále viac vedomostí a praktických skúseností. Pretože „vzdelávateľní sú všetci, ktorých dokážeme vzdelávať.“

Preto sa hlavne v ČŠPP zameriavame na komplexnú diagnostiku žiakov, prognózu a následné zlepšovanie výchovnej, preventívnej a psychoterapeutickej práce.

Vo výchovnom - vzdelávacom procese sa zameriavame na tvorivú motiváciu k zažívaniu úspechu, ktorá dokáže zaangažovať každé dieťa na aktívnom sebarozvoji, na správnom chápaní seba a sveta okolo seba. Orientujeme sa nie na individuálne nedostatky, ale naopak,

zdôrazňujeme to, čo je na mentálne postihnutom jedincovi pozitívne, na čom sa dá budovať. Poznávame nielen problémy žiaka pri učení, ale najmä jeho prednosti, budujeme na jeho schopnostiach a nepoukazujeme na slabosti.

Pre vytvorenie jednotného koncepčného zámeru bolo nevyhnutné urobiť SWOT analýzu, poznať a zaoberať sa silnými a slabými stránkami školy, poznať príležitosti a predpokladať možné ohrozenia.

Analýza súčasného stavu školy:

Silné stránky školy:

- právna subjektivita školy
- pomerne vysoká kvalifikovanosť pracovníkov
- vysoká erudovanosť učiteľov
- vhodná veková rôznorodosť pedagogického zboru
- možnosť ďalšieho vzdelávania a podpora zo strany vedenia školy
- vhodná motivácia pracovníkov
- dobrá klíma školy- dobré vzťahy a komunikácia
- schopnosť kolegov dohodnúť sa na riešení problémov
- kvalita výchovno- vzdelávacej práce
- zavádzanie nových prvkov do vyučovania
- vyučovanie aj podľa individuálnych programov
- rehabilitačná a korekčná činnosť pre vnútornú potrebu žiakov
- využívanie PC a internetu
- veľký výber záujmových krúžkov
- vybavenie učiteľskej knižnice novou odbornou literatúrou
- významné mimoškolské aktivity
- možnosť stravovania sa v školskej jedálni, ktorá je súčasťou školy
- projektové tímy na škole
- prezentácia školy na verejnosti
- ČŠPP ako súčasť školy

Slabé stránky školy:

- nedostatočné finančné zdroje
- nie vždy dostatočná spolupráca a otvorená komunikácia medzi učiteľmi
- neochota niektorých pracovníkov pracovať viac a po novom
- nižšia úroveň sebakontroly a sebahodnotenia u niektorých pracovníkov
- neuspokojivá, niekedy žiadna spolupráca s rodičmi
- absencia tímovej práce pri požiadavkách kladených na žiakov
- zlý až havarijný stav budovy (vonkajšie fasády)- zlý imidž školy
- opotrebované zariadenie v niektorých triedach
- malá priestorová kapacita
- chýbajúci pracovníci v ČŠPP (sociálny pracovník, somatopéd ,tyflopéd ,surdopéd, logopéd...)
- vysoký počet žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Príležitosti:

- získanie základného primárneho vzdelania pre deti s ťažkým postihnutím, zaradenie do
- bežnej spoločnosti, pracovného života- chránené dielne, pracovné dielne
- získať primeranými racionalizačnými opatreniami optimálne množstvo finančných prostriedkov na zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu a prevádzky školy
- výmena pedagogických skúseností
- umožnenie ďalšieho vzdelávania pedagógov
- využívanie možnosti získania finančných prostriedkov zo štrukturálnych a iných fondov
- vyhľadávanie a lobovanie u potencionálnych sponzorov

Riziká:

- integrácia mentálne postihnutých žiakov do bežných škôl
- schválenie Štátneho vzdelávacieho programu v navrhovanej podobe
- nedostatok finančných prostriedkov na pokrytie nenárokových zložiek platu
- vysoké náklady na prevádzku školy
- personálna náročnosť pri zabezpečovaní výchovno - vyučovacieho procesu u žiakov s ťažkým stupňom postihnutia a viacnásobným postihnutím

Strategické riadenie a plánovanie je spojené so zmenou organizácie v dlhodobej perspektíve. Strategický plán zahŕňa hlavné zmeny, premeny, odklony od súčasnej situácie, ktoré majú a musia prebehnúť a spôsob ako ich realizovať. Príprava strategického plánu predpokladá ujasniť si hlavné faktory: víziu, poslanie a stratégiu.

Naším snažením a poslaním v škole je vychovať žiaka ako vzdelanú a duchovne zrelú osobnosť pri zohľadnení jeho špecifických daností a potrieb, pripraviť žiaka pre čo najsamostatnejší život. To si vyžaduje dlhodobú prípravu, pôsobenie kvalifikovaných pedagógov na našich žiakov, ale predovšetkým ľudí s veľkým srdcom pretože:

“Nie je ťažké milovať dieťa zdravé a krásne, avšak len veľká láska sa dokáže skloniť k dieťaťu postihnutému.”

Stupeň vzdelania :

ISCED 1- primárne vzdelanie, ktoré žiak získa absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods.3 písm. a/ zákona č. 245/2008 z.Z.

Profil absolventa:

Základným cieľom výchovno – vzdelávacieho procesu je úspešné včlenenie detí so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami do spoločnosti.. Je to možné len za predpokladu tvorivo – humanistickej edukácie a získania potrebných zručností na výkon zmysluplnej pracovnej činnosti a ďalšieho uplatnenia sa v spoločnosti a na trhu práce. K získaniu spomínaných vedomostí a zručností / kompetencií/ prispieva celý vzdelávací program – obsah, organizačné formy, metódy a v neposlednom rade i celková sociálno – emočná klíma školy.

V etape primárneho vzdelávania sú za kľúčové považované:

1. Komunikáčné a sociálne kompetencie

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primeranému stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovat' za aktívnej účasti učiteľa
- vie písomne komunikovat'
- dokáže určitý čas sústredene počúvať, prijať a rešpektovat' názory iných ľudí
- je schopný vyjadriť svoj názor a obhájiť ho
- rieši konflikty s pomocou dospelých
- je empatický k ľuďom okolo seba
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne reagovat' podľa svojich možností
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, akceptuje a rešpektuje multikultúrne odlišnosti detí a dospelých
- správa sa v skupine a v kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem
- preberá spoluzodpovednosť za seba a činnosť skupiny
- nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy

2. Kompetencie v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže využiť získané matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh z praktického života, používa pri tom konkrétne a abstraktné myslenie
- rozumie a používa základné pojmy v oblasti matematiky a prírodných vied
- chápe základné prírodné javy, v ich vzájomných súvislostiach, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi
- je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu
- funkčne využívať matematické poznatky a zručnosti
- aktívne tvoriť a ochraňovať životné prostredie

3. Kompetencie v oblasti IKT

- používať informačno-komunikačné technológie
- používať informácie a pracovať s nimi pri učení sa
- vie používať vyučovacie programy
- dokážu pracovať s textom a obrázkom, usporiadať texty, zvyrazňovať dôležité informácie
- vyhľadávať potrebné informácie na internete a používať internet ako zdroj komunikácie

4. Kompetencia učiť sa učiť sa

- dokážu pracovať s učebnicami a pracovnými listami
- ovládať algoritmus učenia dodržiavať ho
- získané vedomosti dokážu uplatniť v rozličných situáciách
- uvedomujú si význam učenia sa pre svoje uplatnenie na trhu práce
- hodnotí vlastný výkon, teší sa zo svojich dosiahnutých výsledkov

5. Kompetencia riešiť problémy

- rozpozná problémové situácie v škole
- adekvátne svojej úrovni a skúsenostiam navrhuje riešenia na ich prekonanie
- dokáže popísať problém a skúša viaceré možnosti riešenia problému

- dokáže v odôvodnených prípadoch privolať prvú pomoc
- spolupracovať s druhými
- prejavovať a zvládať emócie

6. Kompetencie osobné, sociálne a občianske

- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti
- dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov
- uvedomuje si svoje práva, zároveň rešpektuje práva druhých ľudí
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb
- je schopný počúvať a vysloviť svoj názor
- dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom
- vytvárať vlastnú identitu a uvedomovať si ju /sebauvedomenie a sebareflexia/
- zodpovedne sa rozhodovať a cieľavedome riadiť vlastný život / organizovať a sebaregulovať
- byť zvedavý - mať chuť poznávať

7. Kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- vnímať kultúrnu tradíciu svojho jazyka a reči
- rozumieť symbolom, ktoré sú obvyklé v našej kultúre
- poznať zvuky - hudobné motívy našej kultúry
- vedieť interpretovať pohyb a iné signály ľudského tela charakteristické pre našu kultúrnu tradíciu
- poznať a akceptovať kultúrnu rôznorodosť a národné, národnostné, etnické odlišnosti
- ovláda základné pravidlá a normy súvisiace s úpravou zovňajšku človeka

Pedagogické stratégie

Stratégia vyučovania v našej škole je zameraná na metódy a formy práce, ktorých premyslený výber, logické usporiadanie a kombinovanie je prostriedkom motivácie a usmernenia žiakov na vyučovaní a učení. Výber vyučovacích metód a foriem je podmienený snahou dosiahnutia stanovených cieľov v jednotlivých vyučovacích predmetoch, ale aj dodržaním zásad – primeranosti, postupnosti, individuálneho prístupu, názornosti, príjemnosti, novosti, motivácie a ďalších špeciálne – pedagogických zásad.

Budeme vychádzať z toho, že deti majú byť vedené k tomu, aby robili vlastné skúmania a vyvodzovali vlastné závery. Malo by sa im hovoriť čo najmenej, skôr by sa im mala dávať príležitosť, aby čo najviac odhalili. V snahe dosiahnuť uvedené budeme:

- využívať klasické metódy ako je vysvetľovanie, rozhovor, ale podstatné je,
- aby žiaci diskutovali a tak budeme využívať párové a skupinové vyučovanie
- metódy a tempo práce prispôsobovať schopnostiam žiakov
- vo veľkej miere využívať diferencované vyučovanie
- doceňovať informatívnu úlohu výchovno-vyučovacieho procesu a viesť žiakov k prebúdzaniu záujmu o poznávanie

- zameriame sa na využívanie netradičných foriem vyučovania- učenie sa činnosťou, hrou- hranie rolí, dramatizácia, čitateľské dielne ako aj striedanie rôznorodých činností počas vyučovacej hodiny
- našim cieľom bude dať žiakom možnosť vybrať si z úloh rôznej náročnosti- efektívnosť vyučovacích hodín zvyšovať dôkladnou prípravou učiteľov na vyučovanie, poznaním žiakovej osobnosti, premyslenou štruktúrou hodín a efektívnym využívaním vyučovacích hodín
- modernizovať vyučovanie aj využívaním IKT, kde si žiaci volia svoje individuálne tempo práce, práca s programom zabezpečuje okamžitú spätnú väzbu. Žiak je pri počítači nielen objektom, ale aj subjektom, pretože zasahuje do programu, aktivizuje sa. Na žiaka účinne pôsobí grafické spracovanie učiva, farebnosť, zvukové efekty, spomaľovanie, zrýchľovanie prezentovaného učiva. V neposlednom rade k výhodám patrí aj objektívne diagnostikovanie žiaka a možnosť okamžitej spätnej väzby pre žiaka
- postupne sa budeme snažiť o upúšťanie od frontálneho vyučovania a využívať tematické blokové vyučovanie, zoskupovať žiakov do skupín nie podľa veku, ale podľa schopností – pri ťažko mentálne postihnutých a viacnásobne postihnutých žiakoch zameriame sa na vypracovávanie individuálnych plánov učenia
- s cieľom podporovať aktivitu a tvorivosť našich žiakov, pokúsime sa zaviesť do vyučovacieho procesu doteraz menej používanú metódu brainstorming
- v hojnej miere sa budeme snažiť využívať situačné a incenačné metódy
- využívať didaktické hry
- do vyučovacích hodín budeme zaraďovať relaxačné chvíľky, ktoré budú motivované tak, aby nenarušili celkový priebeh hodiny, ale boli jej prirodzenou súčasťou
- zapájame žiakov do spoločenského diania v meste, okrese, regióne a to prípravou kultúrnych podujatí, ktoré u žiakov podporia schopnosť vystupovať na verejnosti

Ochrana života a zdravia

Ochrana života a zdravia školách realizuje prostredníctvom učebných predmetov štátneho vzdelávacieho programu a samostatných organizačných foriem vyučovania– didaktických hier. V rámci témy sa aplikuje učivo, ktoré bolo v minulosti súčasťou povinného učiva ochrany človeka a prírody . Ochrana života a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. Cieľom oblasti je formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. Poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti a praktické zručnosti. Osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Rozvinúť

morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného citenia. Formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú

a psychickú záťaž v náročných životných situáciách.

Prierezovú tému napĺňa obsah :

- riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana
- zdravotná príprava
- pohyb a pobyt v prírode.

Ochrana života a zdravia: realizuje sa prostredníctvom *školského vzdelávacieho programu, výchovného programu* a samostatných organizačných foriem vyučovania - *didaktických hier*.

Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zameriame na tri oblasti:

- hodnotenie žiakov
- hodnotenie pedagogických zamestnancov
- hodnotenie školy

Hodnotenie výchovno – vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov našich žiakov je poskytnúť spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka. Súčasťou hodnotenia bude povzbudzovanie žiaka do ďalšej práce, ako i návod ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Okrem sumatívnych výsledkov sa sústreďíme na rozpracovanie formatívneho hodnotenia a výsledkov žiakov formou pozorovania a hodnotenia žiackych prác.

Hodnotenie je silným stimulujúcim prostriedkom a má veľký výchovný význam, pokiaľ je však správne a spravodlivé. Termín ohodnotenie sa často stotožňuje s termínom známka. Ohodnotenie je však širší pojem ako známka, je výrazom emocionálneho vzťahu hodnotiaceho posudku a oznámkovania /známky/. Znamka je meradlom vedomostí žiakov, nemá byť ani odmenou, ani nástrojom trestu. Ohodnotenie sa môže vyjadrovať slovom, pohybom, posunkom, mimikou vyjadrujúcou súhlas, schvaľovanie, spokojnosť, pochvalu, nesúhlas a pod. Kladné ohodnotenie posilňuje sebadôveru žiaka, záporné je prostriedkom, ktorý pomáha žiakovi odstrániť chyby a nedostatky. Hodnotiaci vzťah a jeho vyjadrenie má veľký vplyv na formovanie vlastného hodnotenia, sebahodnotenia, ktoré je istým prvkom seba .

Pri hodnotení učebných výsledkov jednotlivých žiakov budeme brať do úvahy možný vplyv druhu a stupňa postihnutia na ich školský výkon.

Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilosti od hodnotenia správania.

Hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov sa bude uskutočňovať na základe vopred stanovených kritérií, ktorých súčasťou sú:

- pozorovania (hospitácie)
- rozhovorov
- výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy, úspešnosť prijatia žiakov na odborné učilištia, či praktické školy a pod.)
- sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa
- časová náročnosť, resp. obtiažnosť vyučovacieho predmetu
- organizovanie, či účasť na podujatiach individuálneho a hromadného charakteru / výlety, exkurzie, tvorivé dielne, súťaže,.. /
- ďalšie vzdelávanie podľa plánu vzdelávania pedagogických pracovníkov
- tvorba a využívanie učebných pomôcok
- aplikovanie moderných vyučovacích metód
- účasť na tvorbe a realizácii projektov
- vytváranie bezstresového prostredia pre žiakov – takého, ktoré dáva každému žiakovi zažiť v škole úspech

- používanie čo najvhodnejších a najúčinnějších metód v rámci výchovy a vyučovania s cieľom dosiahnuť čo najlepšie výchovno – vzdelávacie výsledky
- hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- osobná zainteresovanosť na chode školy nad rozsah svojho pracovného času / zapájanie sa do kolektívnej projektovej činnosti, pružné reagovanie na výzvy, rozvíjanie partnerstva medzi školami, získavanie sponzorov,.../
- hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy
- vzájomného hodnotenia učiteľov (vzájomné hospitácie a otvorené hodiny)
- hodnotenia učiteľov žiakmi
- hodnotenie okolím, rodičmi,...

Hodnotenie zamestnancov sa bude realizovať formou priznávania osobných príplatkov, mimoriadnych odmien za práce vykonané nad rozsah ich pracovných povinností, poskytnutím náhrady –náhradné voľno- za vykonanú prácu.

Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia školy je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na nich kladené, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené. Aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené.

Dôraz budeme klásť na:

- konštatovanie úrovne stavu
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy bude zamerané na ciele, ktoré si škola stanovila v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti a na posúdení ako škola splňa stanovené ciele vytýčené v školskom vzdelávacom programe. Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.

Na hodnotenie školy použijeme dotazníky, ktoré zadáme rodičom, žiakom i učiteľom.

Našou snahou bude získať spätnú väzbu na kvalitu školy. Otázky zameriame na možnosť kontaktovania sa so školou, dostatok informácií o škole, spokojnosť s prácou učiteľov, hodnotením žiakov a klasifikáciou, využitím mimovyučovacích aktivít..

Pravidelne budeme monitorovať:

- podmienky na vzdelanie
- spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- prostredie - klímu školy
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces – metódy a formy vzdelávania
- výsledky vzdelávania
- riadenie školy
- úroveň výsledkov práce školy
- úspešnosť žiakov na súťažiach,...

Kritériom pre nás bude spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov a kvalita výsledkov.

Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

Dlho očakávané prebiehajúce zmeny v školstve sú významné a nie sú jednoduché. Nová legislatíva jasne definuje ďalšie smerovanie rozvoja profesionality pedagógov. Profesionálny rozvoj je a bude zabezpečovaný kontinuálnym vzdelávaním, ktoré je súčasťou celoživotného vzdelávania. Ide o sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí, ktorého cieľom je získať, udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať, rozširovať a dopĺňať profesijné kompetencie pedagogického a odborného zamestnanca. Ide o kompetencie potrebné na štandardný výkon pedagogickej alebo odbornej činnosti, avšak aj na výkon špecializovaných činností a na výkon riadiacich činností.

Úloha učiteľa spočíva v tom, aby tvoril, modifikoval vieru v žiaka. Dôverovať žiakovi, veriť mu, môže však len učiteľ, ktorý ho dokáže vnímať mnohostranne a na základe takéhoto vnímania pristupuje k žiakovi diferencovane. Učiteľ má prijímať a akceptovať potreby žiaka a v zhode s tým rozpracúvať jeho programy, ktoré by žiakovi umožňovali seberealizáciu a snažili sa o rozvíjanie jeho osobnosti.

Tieto úlohy môže však plniť iba učiteľ vzdelaný, múdry, prístupný k novým vedomostiam schopný navodiť v škole atmosféru pokojnej a tvorivej práce bez strachu, obáv a neistôt. Učiteľ, ktorý pripustí, že škola a učitelia slúžia a sú tu pre žiaka a nie naopak.

Pedagóg nesmie ustrnúť, ale musí kreatívne, inovatívne a pružne reagovať na realitu a sám sa učiť a formovať, prijímať nové úlohy, byť schopný sebareflexie, vyhľadávať názory a námety, vnímať okolie a byť otvorený novým myšlienkam.

K profesionalizácii učiteľov ako celoživotného procesu posilňovania ich pedagogického majstrovstva vo výchove a vzdelávaní smeruje i Vládou SR schválená koncepcia profesionálneho rozvoja pedagogických zamestnancov v kariérom systéme. Ide o získavanie a permanentné obnovovanie a rozvoj vedomostí, zručností a postojov. Súčasné hľadanie novej identity učiteľskej profesie je spojené so snahou riešiť niektoré problémy / neatraktivnosť učiteľskej profesie, neadekvátne finančné ohodnotenie,.. / a odpovedať na pedagogické výzvy doby / zvýšenie statusu učiteľskej profesie, zvýšenie kvality edukácie, kurikulárna transformácia v školách / a ostatné úlohy deklarované v dokumentoch Európskej únie / napr. Lisabonská stratégia /, v Národnom programe výchovy a vzdelávania „ Milénium“, ako i v programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky.

Nový školský zákon priniesol v súvislosti s ďalším vzdelávaním učiteľov i nový pojem – kontinuálne profesijné vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov, ktoré je jednou z ciest ich profesionalizácie. Je to neustály proces rozvíjajúci všetky dimenzie osobnosti pedagogických a odborných zamestnancov a ich profesijných kompetencií. Súčasne vytvára osobnostné predpoklady a vnútornú motiváciu k celoživotnej spôsobilosti využívať všetky inštitucionálne, ale i neinštitucionálne príležitosti na tvorivé zdokonaľovanie kvality výkonu povolania a edukácie žiakov.

Kvalita práce pedagogických a odborných zamestnancov škôl vo veľkej miere závisí od kvality systému vzdelávania. Existujúci systém ďalšieho vzdelávania pedagógov doteraz nevytváral ucelený systém a mal len malý dosah na prebiehajúce reformné zmeny v školstve a z tohto dôvodu bolo nevyhnutné pristúpiť k zmenám. Systém ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov v školstve vychádza z nasledovných legislatívnych východísk:

1. Zamestnávateľovi z ustanovení § 153 zákona č.311/2001 /Zákonník práce/ vyplýva povinnosť starať sa o prehlbovanie kvalifikácie zamestnancov alebo o jej zvyšovanie.
2. Zodpovednosť vedúceho pedagogického zamestnanca – riaditeľa školy za ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov vyplýva aj z § 5 ods. 2 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a je v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon).
3. Podľa § 35 ods. 9 zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov je **riaditeľ** zodpovedný za **kontinuálne vzdelávanie**, ktoré koordinuje podľa ročného plánu kontinuálneho vzdelávania vyplývajúceho z cieľov výchovy a vzdelávania alebo z cieľov výchovno-poradenskej a terapeuticko-výchovnej činnosti školy.

Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú.

Schopnosť inovovať obsah a metódy výučby, skvalitniť výstupy výchovno-vzdelávacieho procesu, byť pripravený reagovať na potreby trhu práce a zmeny vo svojej vzdelávacej politike je súčasťou práce vedúceho pedagogického zamestnanca.

Systém kontinuálneho vzdelávania je prepojený s profesijnými štandardmi, kariérovým systémom, kreditovým systémom a systémom hodnotenia a odmeňovania. Prepojenie všetkých prvkov je predpokladom zvyšovania kvality výchovno-vzdelávacieho procesu školy prostredníctvom získaných profesijných kompetencií pedagógov. Zároveň sa predpokladá, že by malo dôjsť k zvyšovaniu motivácie pedagógov k vzdelávaniu vo väzbe na kariérový rast a odmeňovanie.

Kontinuálne vzdelávanie pedagógov chápeme ako neustály proces, ktorý zahŕňa všetky oblasti rozvoja osobnosti pedagóga a jeho kompetencií vymedzených v profesijných štandardoch. Súčasne vytvára osobnostné predpoklady a vnútornú motiváciu k celoživotnej spôsobilosti využívať formálne a neformálne vzdelávanie na tvorivé zdokonaľovanie a zvyšovanie kvality pedagogickej práce. Vzdelávanie prestáva byť považované len za proces odstraňovania nedostatkov pregraduálneho vzdelávania, ale naopak, stáva sa súčasťou celoživotného vzdelávania.

Cieľmi kontinuálneho vzdelávania vymedzenom v koncepcii ďalšieho vzdelávania sú:

1. osobnostný a profesijný rozvoj pedagógov, ktorý vedie k aktualizácii a inovácii predmetových a didaktických vedomostí, zručností a kompetencií
2. zvyšovanie kvality vzdelávacieho systému a poskytovaného vzdelania, kvality škôl a školských zariadení a vyučovacích stratégií so zámerom rozvíjať medzipredmetové a medziľudské vzťahy, tímovú spoluprácu, inovácie a vzdelávanie v školskom a triednom manažmente
3. poznanie sociálneho a životného prostredia, ktoré vedie k rozvoju kontaktov s výrobnou sférou, skúmaniu a pochopeniu ekonomických a sociálnych faktorov ovplyvňujúcich správanie mladých ľudí, a ich lepšiu adaptáciu na hospodárske, spoločenské a kultúrne zmeny

Kontinuálne vzdelávanie vytvára podmienky na postupné zmeny pedagogických kompetencií počas ich profesijnej cesty a plní nasledujúce funkcie:

- *adaptačnú* - pomoc pedagógom prispôbiť sa aktuálnym podmienkam a potrebám školy ; jej význam je najmä v počiatočných fázach vstupu do profesijného života;
- *motivačnú* - vytvoriť potrebu vzdelávania sa a sebvzdelávania v zmysle sebareflexie, sebakorekcie, sebapotvrdenia, sebaaktualizácie počas celého života
- *rozvíjajúcu* - rozvoj pedagogických kompetencií v priebehu profesionálneho rozvoja v duchu poňatia pedagogickej profesie
- *inovačnú* - nestratiť odbornú potencialitu nadobudnutú pregraduálnou prípravou, permanentne sa vzdelávať, inovovať svoje poznatky štúdiom pedagogickej vedy i nových odborných poznatkov
- *reflexívnu* - rozvíjať svoje spôsobilosti a zručnosti smerom k edukačnej praxi v zmysle poňatia reflexívneho profesionála

Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania je sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavania, obnovovania, zdokonaľovania, rozširovania a dopĺňania profesijných kompetencií pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca potrebných na výkon pedagogickej činnosti a na výkon odbornej činnosti.

Profesijný rozvoj je proces prehĺbovania, zdokonaľovania a rozširovania kvalifikácie a profesijných kompetencií v súlade s najnovšími vedeckými poznatkami, spoločenskými potrebami a požiadavkami na výkon pedagogickej činnosti a na výkon odbornej činnosti.

Kariérový systém je súbor pravidiel ustanovených na zaradenie pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca do *kariérového stupňa* a na *kariérovú pozíciu*.

Kariérový stupeň vyjadruje mieru preukázaného osvojenia si profesijných kompetencií a náročnosť vykonávania pedagogickej činnosti pedagogickým alebo odborným zamestnancom.

Kariérová pozícia vyjadruje funkčné zaradenie pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca na výkon špecializovaných činností alebo riadiacich činností, ktoré vyžadujú získanie a uplatňovanie príslušných profesijných kompetencií.

Kariérové stupne

- a) začínajúci
- b) samostatný
- c) s prvou atestáciou
- d) s druhou. atestáciou

Kariérové pozície

- a) špecialista – triedny učiteľ, výchovný poradca, uvádzajúci učiteľ,...vedúci PK, MZ, koordinátori, špecialista pre vzdelávanie detí zo sociálne znevýhodneného prostredia
- b) vedúci - riaditeľ, zástupca riaditeľa

Kariérové cesty, z ktorých si pedagóg slobodne volí podľa svojich profesijných cieľov:

- k celoživotnému zachovávaniu (udržiavaniu) štandardných pedagogických kompetencií,
- k získavaní expertných pedagogických kompetencií (absolvovanie prvej resp. druhej atestácie),
- k získavaní špecializovaných alebo riadiacich kompetencií prostredníctvom špecializačného alebo funkčného vzdelávania

Vytvorenie **systému kontinuálneho vzdelávania** pedagógov umožňuje kariérový rast a postupné zmeny pedagogických kompetencií počas ich profesijnej cesty. Systém je prepojený s kreditovým systémom a systémom hodnotenia a odmeňovania. Prepojenie všetkých prvkov systému profesijného rozvoja pedagógov dáva reálny predpoklad k zvyšovaniu kvality edukačného procesu škôl a školských zariadení. Vytvorenie systému akreditovania vzdelávacích programov kontinuálneho vzdelávania zabezpečí riadenie kvality programov.

Vymedzenie pracovných prvkov systému koncepcie

PROFESIJNÝ ŠTANDARD

Profesijný štandard vymedzuje nevyhnutné profesijné kompetencie potrebné pre štandardný výkon profesie pedagóga. Ide o súbor vedomostí, zručností a postojov pedagógov v oblasti výchovy a vzdelávania, ktoré sú nevyhnutné pre efektívne uskutočňovanie pedagogickej činnosti. Profesijný štandard predstavuje súbor kompetencií požadovaných pre jednotlivé kategórie pedagógov podľa príslušného stupňa vzdelania a kariérového stupňa .

Je pilierom pre systém profesijného rozvoja a kariérového rastu pedagógov a odborných zamestnancov. Umožňuje prepojiť kariérový systém, systém kontinuálneho vzdelávania a systém hodnotenia a odmeňovania pedagógov a odborných zamestnancov.

KARIÉROVÝ SYSTÉM

Kostrou kariérového systému je kariérový poriadok pedagógov . Úlohou kariérového poriadku je vymedziť kariérové stupne a kariérové pozície. Postup po kariérových stupňoch alebo pozíciách je podmienený zvyšovaním pedagogických kompetencií. Kariérový postup vedie k vyššiemu finančnému oceneniu a profesijnému statusu, prestíži. Kariérový poriadok sa vzťahuje na všetky kategórie pedagógov, a to učiteľov, majstrov odbornej výchovy, vychovávateľov, asistentov učiteľov, asistentov vychovávateľov, asistentov majstrov odbornej výchovy, výchovno-poradenských a terapeuticko-výchovných zamestnancov škôl a školských zariadení.

Kariérový stupeň je služobný stupeň kariérového systému, ktorý vyjadruje mieru preukázateľného osvojenia si profesijných kompetencií v rôznych oblastiach výkonu profesie, ktoré pedagóg získava prostredníctvom adaptačného vzdelávania, akreditovaných vzdelávacích programov kontinuálneho vzdelávania a iných tvorivých aktivít prezentujúcich výsledky jeho neformálneho

vzdelávania a informálneho učenia. Kariérový stupeň je vyjadrený profesijným štandardom, ktorý odráža gradáciu profesijných kompetencií pedagóga počas jeho profesijnej dráhy.

1. kariérový stupeň - začínajúci pedagóg:

- začínajúci učiteľ
- začínajúci vychovávateľ
- začínajúci asistent učiteľa, vychovávateľa a majstra odbornej výchovy
- začínajúci odborný zamestnanec

Začínajúci pedagóg má kompetencie na úrovni profesijného štandardu prvého kariérového stupňa absolventa školy, ktorý spĺňa požadované vzdelanie na výkon činnosti pre príslušný druh školy alebo školského zariadenia podľa platných predpisov. Pod vedením uvádzajúceho pedagóga je zodpovedný za svoju adaptáciu na výchovno-vzdelávací proces a je povinný absolvovať adaptačné vzdelávanie, ktoré organizuje škola alebo školské zariadenie. Začínajúci pedagóg je povinný v lehote do dvoch rokov od vzniku prvého pracovného pomeru preukázať pedagogické kompetencie pred trojčlennou komisiou, ktorú menuje riaditeľ príslušnej školy. Po splnení podmienok 1. kariérového stupňa - úspešné absolvovanie adaptačného vzdelávania je zaradenie začínajúceho pedagóga do 2. kariérového stupňa.

2. kariérový stupeň - pedagóg

- učiteľ
- vychovávateľ
- asistent učiteľa a vychovávateľa
- odborný zamestnanec

Pedagóg má kompetencie na úrovni profesijného štandardu druhého kariérového stupňa. Za absolvované akreditované vzdelávacie programy kontinuálneho vzdelávania a za iné tvorivé aktivity prezentujúce výsledky jeho neformálneho vzdelávania a informálneho učenia (okrem adaptačného vzdelávania) získa stanovený počet kreditov (v určenom časovom období)

- a) za ktoré dostane kariérový príplatok, ktorého výšku a časové vymedzenie trvania priznania upravuje príslušný právny predpis
- b) za predpokladu splnenia podmienok uvedených v písmene a) má právo pedagóg prihlásiť na prvú atestáciu

Výšku finančného ohodnotenia pedagóga po splnení podmienok 2. kariérového stupňa (stanovený počet kreditov a úspešné absolvovanie prvej atestácie) a jeho zaradenie do 3. kariérového stupňa upravuje príslušný právny predpis .

3. kariérový stupeň – pedagóg s prvou atestáciou

- učiteľ s prvou atestáciou
- vychovávateľ s prvou atestáciou
- asistent učiteľa, vychovávateľa s prvou atestáciou
- odborný zamestnanec s prvou atestáciou

Pedagóg s prvou atestáciou má kompetencie na úrovni profesijného štandardu tretieho kariérového stupňa. Za absolvované akreditované vzdelávacie programy kontinuálneho vzdelávania a za iné tvorivé aktivity prezentujúce výsledky jeho neformálneho vzdelávania a informálneho učenia získa stanovený počet kreditov (v určenom časovom období)

- a) za ktoré dostane kariérový príplatok, ktorého výšku a časové vymedzenie trvania priznania upravuje príslušný právny predpis

- b) za predpokladu splnenia podmienok uvedených v písmene a) má právo pedagóg prihlásiť na druhú atestáciu.

Výšku finančného ohodnotenia pedagóga po splnení podmienok 3. kariérového stupňa (stanovený počet kreditov a úspešné absolvovanie druhej atestácie) a jeho zaradenie do 4. kariérového stupňa upravuje príslušný právny predpis .

4. kariérový stupeň – pedagóg s druhou atestáciou

- učiteľ s druhou atestáciou
- vychovávateľ s druhou atestáciou
- asistent učiteľa, vychovávateľa s druhou atestáciou
- odborný zamestnanec s druhou atestáciou

Pedagóg s druhou atestáciou má kompetencie na úrovni profesijného štandardu štvrtého kariérového stupňa. Za absolvované akreditované vzdelávacie programy kontinuálneho vzdelávania a za iné tvorivé aktivity prezentujúce výsledky jeho neformálneho vzdelávania a informálneho učenia získa stanovený počet kreditov (v určenom časovom období)

- a) za ktoré dostane kariérový príplatok, ktorého výšku a časové vymedzenie trvania priznania upravuje príslušný právny predpis.

Výšku finančného ohodnotenia pedagóga po splnení podmienok 4. kariérového stupňa (stanovený počet kreditov) upravuje príslušný právny predpis .

Kariérová pozícia vyjadruje funkčné zaradenie pedagóga v škole alebo v školskom zariadení. Pedagóg môže dosiahnuť kariérové pozície – pedagóg špecialista a vedúci pedagogický zamestnanec/ manažér.

- **Pedagóg špecialista** je zodpovedný za výkon špecializovanej funkcie vymedzenej profesijným štandardom. Pedagógom špecialistom je napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, kariérny poradca, uvádzajúci pedagóg, koordinátor prevencie, koordinátor informačných a komunikačných technológií, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia, cvičný pedagóg a školský knihovník. Pedagóg špecialista opakovane v časovom intervale absolvuje špecializačné vzdelávanie počas vykonávania funkcie špecialistu.
- **Vedúci pedagogický zamestnanec/manažér** je zodpovedný za výkon riadiacej funkcie vymedzenej profesijným štandardom. Vedúcim pedagogickým zamestnancom/manažérom školy je napr. riaditeľ, zástupca riaditeľa, hlavný majster odbornej výchovy, hlavný vychovávateľ. Podmienkou výkonu činnosti je ukončenie adaptačného vzdelávania, absolvovanie prvej atestácie a absolvovanie funkčného vzdelávania, ktorého podmienky, rozsah a formy upraví zákon a vykonávací predpis.

Hlavný cieľ kontinuálneho vzdelávania

Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti **so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú.**

Súčasťou práce vedúceho pedagogického zamestnanca je schopnosť inovovať obsah a metódy výučby, skvalitniť výstupy výchovno-vzdelávacieho procesu, byť pripravený reagovať na potreby trhu práce a zmeny vo svojej vzdelávacej politike.

Čiastkové ciele

vychádzajú z druhov kontinuálneho vzdelávania a z priznávania kreditov. Zákon umožňuje ich napĺňanie **prostredníctvom vzdelávaní**:

1. **Adaptačné vzdelávanie** umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon činností samostatného pedagogického zamestnanca alebo samostatného odborného zamestnanca, ktoré nezíska absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v požadovanom študijnom odbore poskytujúcom žiadaný stupeň vzdelania. Je určené pre začínajúcich pedagogických a odborných zamestnancov školy alebo školského zariadenia. Poskytovateľom je kmeňová škola. **Za tento typ vzdelávania sa nezískavajú kredity.**

2. **Aktualizačné vzdelávanie** poskytne aktuálne poznatky a zručnosti potrebné na udržanie si profesijných kompetencií na štandardný výkon alebo na prípravu na vykonanie atestácie. Atestačné aktualizačné vzdelávanie poskytujú len vysoké školy podľa akreditovaných programov. **Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity.**

3. **Inovačné vzdelávanie** umožní pedagogickým zamestnancom zdokonaľiť si profesijné kompetencie potrebné na štandardný výkon pedagogickej činnosti alebo na štandardný výkon odbornej činnosti. Poskytovateľmi môžu byť školy a inštitúcie s akreditovanými programami. **Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity, okrem funkčného inovačného vzdelávania, za ktoré sa kredity nezískavajú.**

4. **Špecializačné vzdelávanie** zabezpečí získať profesijné kompetencie potrebné na výkon špecializovaných činností. Poskytovateľmi môžu byť školy a inštitúcie s akreditovanými programami. **Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity.**

5. **Funkčné vzdelávanie** umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon riadiacich činností vedúcich pedagogických a odborných zamestnancov. **Za tento typ vzdelávania sa nezískavajú kredity.**

6. **Kvalifikačné vzdelávanie** umožní získať profesijné kompetencie požadované na doplnenie kvalifikačných predpokladov alebo splnenie kvalifikačného predpokladu na vyučovanie ďalšieho aprobačného predmetu. **Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity.**

Na škole máme pedagogických zamestnancov, ktorí získali vzdelanie absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v inom ako požadovanom študijnom odbore na výkon pedagogickej činnosti, **potrebujú si doplniť kvalifikačný predpoklad** tzv. „pedagogickú spôsobilosť“ pre príslušnú kategóriu a podkategóriu pedagogického zamestnanca získaním vzdelania v oblasti pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov (ďalej len „pedagogická spôsobilosť“) – **nezískavajú kredity.**

Kredity nezískavajú ani pedagogickí zamestnanci, ktorí získavajú špeciálnopedagogickú spôsobilosť rozširujúcim štúdiom špeciálnej pedagogiky.

Zákon umožňuje napĺňanie čiastkových cieľov **nielen prostredníctvom vzdelávaní**, ale aj prezentovaním **inovačných postupov práce učiteľa, ktorými sú najmä autorstvo alebo spoluautorstvo** schválených alebo odporúčaných učebných pomôcok vrátane počítačových programov, učebníc, učebných textov, metodických materiálov a pracovných zošitov, iné tvorivé aktivity súvisiace s výkonom pedagogickej praxe alebo výkonom odbornej činnosti, odbornopreventívne programy, odborné články publikované v odbornej literatúre. **Za autorstvo alebo spoluautorstvo sa priznávajú kredity.**

Ciele školy:

Naším snažením v škole je už niekoľko rokov harmonický vývin detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a primeraná náročnosť na medziľudské vzťahy.

Mentálne postihnutého jednotlivca je potrebné chápať ako bytosť s komplexom biologických, psychických a sociálnych daností, znakov, prejavov a dôsledkov, ktoré sa menia a môžu sa ovplyvňovať.

Pri vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami musíme počítať s tým, že sa budeme stretávať so širokou škálou najrôznejších osobnostných zvláštností a problémov, k riešeniu ktorých budeme potrebovať stále viac vedomostí a praktických skúseností.

Plnenie úloh si vyžaduje tímovú prácu vedenia školy s pracovníkmi, ale aj väčšiu ochotu a zapálenie učiteľov pracovať viac, niekedy aj nad rámec svojich povinností. Jediná cesta vedúca k plnohodnotnému fungovaniu školy, je získanie a vedenie odhodlaných ľudí.

Profilácia školy:

1. Skvalitňovať výchovno-vyučovací proces a rozvíjať ho na báze ďalšieho skvalitňovania vzťahov medzi učiteľom a žiakom v súlade s humanizáciou

2. Nadalej je potrebné, aby výchovno-vzdelávací proces plnil okrem výchovnej a vzdelávacej úlohy najmä socializačnú úlohu

3. Zdokonaľiť a do praxe aplikovať prvky a znaky tvorivo-humanistickej výchovy. Premeniť tradičné vyučovacie prostredie na tvorivo-humánne, hodnotové a zážitkové.

Hlavné ciele a úlohy vedenia školy

Poskytovať odborné vedenie škole, ktoré jej zaručí úspech a zlepšovanie, zabezpečovať kvalitné vzdelávanie žiakov školy zodpovedať za vytvorenie produktívneho, disciplinovaného prostredia na učenie a za bežné riadenie a organizáciu školy.

Na efektívne vykonávanie svojich povinností potrebuje vedenie školy špeciálne, odborné vedomosti, škálu vodcovských, riadiacich a personálnych zručností, ktoré je potrebné uplatňovať a neustále prehĺbovať vo všetkých oblastiach riadiacej práce:

Strategické riadenie školy - uplatňovať všeobecne záväzné predpisy

- tvoriť strategický plán školy
- tvoriť projekty školy

Pedagogické riadenie školy - tvoriť školský vzdelávací program

- hodnotiť kvalitu procesov a výsledkov realizácie štátneho a školského vzdelávacieho programu

Personálne riadenie školy - tvoriť špecifické spôsobilosti pedagogických zamestnancov

- tvoriť systém hodnotenia pracovného výkonu a odmeňovania

- tvoriť systém rozvoja ľudských zdrojov

Sebarozvoj riadiaceho pracovníka - schopnosť profesijného rastu a sebarozvoja
- identifikovať sa s profesijnou rolou a organizáciou

Jednou z najdôležitejších úloh riadiaceho pracovníka je vhodne plánovať, pridelovať a podporovať prácu jednotlivcov a skupín, zavádzať a udržiavať efektívne systémy riadenia výkonov zamestnancov, koordinovať zabezpečovanie vysokokvalitného profesionálneho rozvoja prostredníctvom metód ako „coaching“ (trénovanie, vedenie).

Hlavnými cieľmi v rámci výchovno vzdelávacieho procesu je zameriavať sa na komplexnú diagnostiku žiakov, následné zlepšovanie výchovnej, preventívnej a psychoterapeutickej práce, na rozvoj komplexnej osobnosti s rešpektovaním ich osobitostí a špeciálnych výchovných a vzdelávacích potrieb vyplývajúcich z mentálneho postihnutia, dosiahnutie žiadúcej úrovne vzdelanosti a vychovanosti a maximálneho stupňa ich socializácie.

Na základe systematických a cielených edukačných aktivít, v súčinnosti a za podpory nevyhnutných korekčných, stimulačných, terapeutických, rehabilitačných, reedukačných, diagnostických a rediagnostických, s použitím potrebných špeciálnych pomôcok a technických prostriedkov a v súčinnosti s nimi dosahovať žiaduce pokroky v rozvíjaní motoriky, senzoryky, sebaobsluhy, komunikácie, emocionality a správania a podporovať socializačný proces v jeho komplexnosti.

V edukačnom procese sa zameriavame na rozvíjanie individuálnych schopností a predpokladov tak, aby si žiaci osvojili vedomosti, zručnosti a návyky potrebné pre ich ďalšiu profesionálnu prípravu, aby si vedeli vytvoriť správne postoje a dobrý vzťah k ostatným ľuďom, k sebe samému a k životnému prostrediu, aby boli pripravení na praktický život tak, aby sa mohli prirodzene integrovať do spoločnosti a stali sa jej prirodzenou súčasťou.

Vo výchovno - vzdelávacom procese vychádzame z individualít mentálne postihnutého jednotlivca a z nich plynúcich špeciálnych výchovných a vzdelávacích potrieb mentálne postihnutého jednotlivca. Žiaka chápeme ako komplexnú osobnosť v procese vývinu, zmien a nie ako súbor statických izolovaných prejavov vyplývajúcich z postihnutia. Orientujeme sa nie na hľadanie a popisovanie neschopností, nedostatkov a toho čo a prečo nedokáže, ale na identifikáciu existujúcich využiteľných kapacít jednotlivca a identifikáciu a realizáciu účinných špeciálnopedagogických a edukačných intervencií sledujúcich cieľ edukácie.

Vysoké percento žiakov školy pochádza zo sociálne znevýhodneného prostredia, čo nás vedie k snahe zlepšovať vzdelávanie týchto detí prostredníctvom vypracovávaní primeraných a vhodných diagnostických nástrojov, ktoré umožnia odkryť skutočný potenciál a spôsobilosť týchto detí.

Usilujeme sa akceptovať osobitosti rómskej menšiny, rešpektujeme lokálne sociálne a kultúrne podmienky týchto žiakov.

V rámci neustáleho skvalitňovania práce je potrebné rozvíjať u pedagogických zamestnancov nasledujúce kompetencie:

- plánovať a projektovať vyučovanie
- stanoviť ciele vyučovania

- schopnosť výberu a realizácie vyučovacích foriem a metód
- schopnosť hodnotiť priebeh a výsledky vyučovania
- vytvárať a využívať materiálne a technologické zázemie vyučovania
- schopnosť prevencie a nápravy sociálno-patologických javov a porúch správania sa žiaka
- využívanie moderných technológií / interaktívne tabule výukové programy,.../
- environmentálnu výchovu
- aktívnu súčasť sociálno – psychologickkej prevencie a korekcie výchovných problémov

K tomu, aby sa mohlo pristúpiť k vypracovaniu plánu vzdelávania a aby bol v súlade s cieľmi školy je potrebné mať veľmi dobre prepracovaný systém kontroly a merania.

Systém merania a kontroly

Prečo sledovať ?

Vyhodnotenie vzdelávacích aktivít je východiskom skvalitnenia ďalšieho edukačného procesu na škole, a práve spätnou väzbou s následnou korekciou možno dosiahnuť zdokonalenie systému ďalšieho vzdelávania.

Čo sledovať ?

Ako škole prospela účasť učiteľov na vzdelávaníach.

Aké zmeny nastali v procese výchovy a vzdelávania (napr. uplatňovanie získaných zručností, poznatkov, kvalifikácií, zmeny v profesijnom prístupe pedagóga, schopnosť konkretizovať východiská pre riešenie problému a pod.).

Ako sledovať?

Hospitácie (pozorovanie zmien v edukačnom procese účastníkov vzdelávacej aktivity).

Autoevalvácia (napr. vlastné hodnotenie plánu profesijného rastu).

Dotazníky (zistiť ako uplatnili účastníci vzdelávacích podujatí získané poznatky a spôsobilosti vo svojej praxi).

Prax školy , kultúra práce školy , rozvoj pedagogických vied a zmenené spoločenské podmienky vyžadujú reformovať doteraz zaužívané poňatie druhov, foriem, obsahov a metód vzdelávania.

Pri tvorbe plánu kontinuálneho vzdelávania sme vychádzali z dlhodobých cieľov a strategického smerovania školy, dotazníkov pre zamestnancov a analýzy ich cieľov s potrebou na základe záverov z hodnotenia zamestnancov.

Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
												20
Spolu povinná časť		18	18	19	20	21	22	23	24	24	25	214
Školský vzdelávací program												
Voliteľné hodiny		2	4	4	4	4	4	3	4	4	4	38
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29	251